

Семінар 2.

Тема: Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах України

Мета: Ознайомити магістрів з організацією навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі та шляхами його удосконалення.

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Дидактика вищої школи, її об'єкт, предмет і завдання. Особливості процесу навчання у вищій школі. Закони та закономірності навчання. Сутність і структура процесу навчання у ВНЗ.
2. Зміст освіти. Принципи структурування змісту вищої освіти: науково-інноваційної технологізації, трансцендентальності, імперативу пізнавальної свободи, комунікативності, фундаменталізації та стандартизації, гуманізації та гуманітаризації.
3. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Основні вимоги до освітньо-професійних програм.
4. Принципи, методи та засоби навчання у вищому навчальному закладі. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому навчальному закладі. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності.
5. Класифікація освітніх інновацій. Сутність та основні завдання інноваційного освітнього проекту.
6. Основні характеристики сучасних педагогічних технологій.

II. Практичне завдання.

1. Опрацюйте наукову літературу та дайте визначення поняттям: *навчання, навчально-виховний процес, робочий час викладача, навчальна академічна година, навчально-методична документація*.
2. Підготуйте комп'ютерну презентацію виступу на семінарі.
3. Проаналізуйте навчальний план Вашої спеціальності. Визначте його структуру (співвідношення гуманітарних, соціально-економічних, професійно-орієнтованих та вибіркових дисциплін). Підготуйте свої пропозиції до змін у навчальному плані.

Рекомендована література

Основна:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Курс лекцій: модульне навчання: Навч. посіб. – К.: ІСДО, 1993.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008.
1. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. – К.: ВВП «КОМПАС». 1997. – 64 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник / К.: Знання, 2005. – 486 с.
3. Москаленко А. М. Педагогіка вищої школи. Завдання для контролю та самоконтролю / [для студентів магістратури] А. М. Москаленко. – Мелітополь : Вид-во «Мелітополь», 2010. – 26 с.
4. Москаленко А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій : навчальний посібник / А. М. Москаленко. – Мелітополь : Вид-во «Мелітополь», 2010. – 184 с.
5. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Козяр, М. С. Коваль. — К. : Знання, 2013. — 327 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с. (Альма-матер).

7. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навч.-метод. посіб. [для студентів ОКР магістр вищих навчальних закладів] / Уклад. : В. І. Бобрицька, Є. С. Спіцин. – Полтава, Скайтек. 2013. – 292 с.

Додаткова:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.
2. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури за модульно-рейтинговою системою навчання. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2005. – 396 с.
3. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – К. : Вища школа, 2005. – 240 с.
4. Навчальний процес у вищій педагогічній школі : навч. посібник / За ред. академіка О. Г. Мороза. – К. : НПУ, 2001. – 338 с.
5. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. /З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005.
6. Приходько М.І. Педагогіка вищої школи: курс лекцій для магістрів. – Запоріжжя: ЗДУ, 2001.
7. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006.

Завдання для самоаналізу та самоконтролю:

1. Навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи.
2. Лекції та методика їх проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі.
3. Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах.
4. Комплексні форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять.
5. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації.

6. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.
7. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів.
8. Система діагностики знань і вмінь студентів у вищому навчальному закладі. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
9. Які цілі та функції педагогічного спілкування викладача зі студентами?
10. Охарактеризуйте етапи професійно-педагогічного спілкування.
11. Що включає психолого-педагогічна культура спілкування?
12. Які основні труднощі трапляються у викладачів-початківців у професійно-педагогічному спілкуванні зі студентами?
13. Назвіть види навчання.
14. Порівняйте догматичне та пояснювально-ілюстративне навчання.
15. Назвіть характерні особливості проблемного навчання.
16. Назвіть особливості програмованого навчання.
17. Розкрийте поняття «стиль навчання».
18. Зробіть порівняльний аналіз репродуктивного та творчого стилів навчання.
19. Назвіть характерні ознаки емоційно-ціннісного стилю навчання.